

EDUKOLOGIJOS MOKSLO KRYPTIES DOKTORANTŪROS STUDIJŲ PROGRAMA

Dalykus teikia VDU ŠA ir ETI, bendradarbiaudami su užsienio šalių universitetų mokslininkais, kurie dirba ir VDU ŠA ir ETI. Doktorantai studijuoja auditoriniu (angl. *face to face*) ir nuotoliniu studijų formatais

Kodas	S 007
Studijų sritis	Socialiniai mokslai
Studijų kryptis	Edukologija
Studijų pakopa	Trečia
Studijų forma ir trukmė (metais)	Nuolatinė – 4 metai. Iššęstinė – 6 metai.
Programos apimtis kreditais	240 ECTS (teorinių studijų programą sudaro 30 ECTS) ⁱ
Suteikiamas mokslinis laipsnis	Socialinių mokslų (edukologija 07S) daktaro laipsnis

Programos paskirtis

Išugdyti atsakingus, etiškai veikiančius, kūrybiškus, kvalifikuotus mokslininkus, gebančius konkurencingai plėtoti edukologijos mokslą, paremtą aukštos kokybės mokslo tyrimais nacionaliniu ir tarptautiniu mastu daugiadisciplinėje erdvėje, originaliais reikšmingais, teisėtais ir patikimais tyrimais bei naujų žinių kūrimu, prisidedančiais prie švietimo, mokslo, socialinės, kultūros pažangos, įgalinančios darnų visuomenės vystymąsi. Edukologijos doktorantūros programa skirta rengti socialinių mokslų srities edukologijos krypties mokslų daktarus. Kvalifikuoti mokslininkai galės dirbti intelektualinį tiriamąjį, tyrimų įrodymais grįstą konsultacinį, vadybinį darbą visuose švietimo sistemos lygmenyse bei specializuotose tyrimų kompanijose; mokslinį, pedagoginį darbą akademinėse aukštojo mokslo institucijose; vadovauti įvairių lygmenų, paskirties švietimo institucijose.

Studijų rezultatai (įgyjamos kompetencijos)

Baigę doktorantūros studijų programą mokslo daktarai bus įgiję akademinų profesinių ir perkeliamųjų kompetencijų bei gebės veikti šių kompetencijų galioje.

Įgiję akademinų profesinių kompetencijų mokslo daktarai gebės:

1) Išmanyti ir plėtoti savo tyrimų tematikos sritį ir jos raidą, pagrindines problemas ir tyrimo metodus bei socialinę ir kultūrinę reikšmę, kritiškai taikyti įgytas teorines žinias ir tyrimo metodologijos įgūdžius atliekant mokslinius tyrimus savarankiškai ir / ar tyrėjų komandoje etiškai tvariu būdu prisidėti prie savo tyrimų srities mokslinės plėtos ir raidos. (Bus įgalinta žinių / žinojimo intelektualinė kompetencija).

2) Taikyti ir vystyti pažangias edukologijos ir tarpdisciplininių tyrimų koncepcines prieigas, principus ir metodologijas etiškai atliekant originalius tyrimus, interpretuojant įvairias perspektyvas siejant jas su naujomis ir sudėtingomis švietimo konteksto situacijomis ir problemomis ir kuriant naujas reikšmingais, teisėtais ir patikimais tyrimo rezultatais grindžiamas edukologijos mokslo žinias, prisidedančias prie švietimo inovacijų kūrimo ir valdymo, mokymosi bendrakūra grįstų organizacinės švietimo institucijų kultūros kūrimo sparčios skaitmenizacijos amžiuje. (Bus įgalinta žinių / žinojimo intelektualinė kompetencija).

3) Tirti ir vertinti kompleksinius edukacinius reiškinius monodiscipliniu, tarpdiscipliniu, multidiscipliniu ir interdiscipliniu požiūriais aktualias ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo, profesinio rengimo, aukštojo mokslo, suaugusiųjų mokymosi, neformalaus švietimo, specialiosios pedagogikos, sporto edukologijos problemas ir iššūkius pateikiant tyrimų rezultatais grįstas išvadas. (Bus įgalinta funkcinė / veiklos intelektualinė kompetencija).

4) Spręsti švietimo srities teorines ir praktines problemas grindžiant jas edukologijos koncepciniais ir empiriniais tyrimais, jiems tinkamai parenkant tyrimo metodologijas arba jas perkeliant iš vieno tyrimo lauko / temos į kitą kuriant naujas mono- ir daugiadisciplines žinias. (Bus įgalinta funkcinė / veiklos intelektualinė kompetencija).

5) Kritiškai ir konstruktyviai vertinti mokslo projektus ir mokslo produkcijoje iškomunikuojamus tyrimų rezultatus edukologijos tyrimuose ir konkrečiame tyrimo lauke bei / ar temoje fokusuojantis į taikytų teorinių žinių ir tyrimo metodologijų dermę, metodologinį patikimumą, tyrimo etiškumą ir rezultatų indėlį į edukologiją, kaip mokslo ir praktikos pusiausvira besiremiančią discipliną. (Bus įgalinta funkcinė / veiklos intelektualinė kompetencija).

6) Projektuoti originalius edukologijos tyrimus ir juos vykdyti pagrindžiant pažangiomis kiekybinėmis, kokybinėmis ar mišriomis tyrimo metodologijomis, plėtojančiomis didaktines, technologines-skaitmeninio, vadybines žinias ir intelektualinius įgūdžius, nukreiptus į gebėjimus valdyti ir organizuoti mokslo projektus ir lyderiauti inicijuojant tyrimus, valdyti informaciją ją atrenkant ir analizuojant, naudoti atvirus šaltinius, komunikuoti tyrimo rezultatus raštu ir žodžiu. (Bus įgalinta funkcinė / veiklos intelektualinė kompetencija).

7) Kurti edukacines, organizacines, technologines ir socialines inovacijas ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo, profesinio rengimo, aukštojo mokslo, suaugusiųjų mokymosi, neformalaus švietimo, specialiosios pedagogikos ir sporto edukacijos srityse, prisiimant atsakomybę už šių inovacijų ilgalaikį poveikį besimokantiejiems, visuomenei ir aplinkai. (Bus įgalinta funkcinė / veiklos intelektualinė kompetencija).

Įgiję perkeliamųjų kompetencijų mokslo daktarai gebės:

1) Prisiimti atsakomybę organizuojant ir vadovaujant tyrimams, jiems įgyvendinti suburiant profesines grupes, tyrėjų grupes, institucijas ar kitas suinteresuotas puses, formuojant tikslinius tyrimų tinklus ar komandas, ir skleidžiant tyrimo rezultatus švietimo bei kitose bendruomenėse, skatinant švietimo, akademinės, profesinės, socialinės ir kultūrinės pažangos pokyčius. (Bus įgalinta tyrėjo / mokslininko vaidmens kompetencija).

2) Demonstruoti intelektualinį atvirumą, lyderystę, kūrybiškumą, socialinę atsakomybę sėkmingai plėtojant karjerą akademinėje-mokslinėje, vadybos, politikos, verslo kontekstuose priimant lanksčius, kūrybiškus sprendimus, grįstus gebėjimu pateikti tyrimų rezultatais ir moksliniu kritiniu mąstymu paremtus objektyvius nešališkus argumentus, prisidedančius prie etiško, oraux, lygiaverčio dialogo ar polilogo. (Bus įgalinta akademinės veiklos / tyrimų plėtotės / vystymo kompetencija).

Programos turinys

Eil. Nr.	Modulio pavadinimas	Kreditai, ECTS
Tyrimų metodologijos A blokas PRIVALOMI MODULIAI (10 ECTS)		
1.	<i>Kiekybinio tyrimo dizainas ir statistiniai sprendimai edukologijos mokslo darbuose / Quantitative research design and statistical decisions in educational research works (EDUD001)</i>	5
2.	<i>Kokybinio ir mišriojo tyrimo metodologijos dizainai edukologijos mokslo darbuose / Qualitative and Mixed Design Research Methodologies in Education (EDUD002)</i>	5
Edukologijos mokslo disciplinos konceptualizavimo B blokas PASIRENKAMI MODULIAI (privaloma išklaudyti 10 ECTS)		
3.	<i>Įtraukties švietime teorinės ir metodologinės dimensijos / Theoretical and Methodological Dimensions of Inclusion in Education (EDUD003)</i>	5

4.	<i>Šiuolaikinės didaktikos konceptualiosios prieigos pradiniame / pagrindiniame / viduriniame ugdyme / Conceptual approaches to contemporary didactics in primary / secondary education (EDUD004)</i>	5
5.	<i>Švietimo vadyba ir kokybės valdymo teorijos / Management of Education and Quality Management Theories (EDUD005)</i>	5
6.	<i>Švietimo filosofija, socialinė ir politinė Kritika / Education Philosophy, Social and Political Critique (EDUD006)</i>	5
7.	<i>Švietimo antropologijos tyrimų paradigmos / Research Paradigms in Anthropology of Education (EDUD007)</i>	5
8.	<i>Atvirasis mokslas: atvirieji duomenys, atviroji prieiga, atvirosios tyrėjų bendruomenės/ Open Science: Open Data, Open Access, Open Research Communities (EDUD008)</i>	5
9.	<i>Personalizuoto mokymosi pedagogika ir pozityvioji psichologija/ Pedagogy of Personalised Learning and Positive Psychology (EDUD009)</i>	5
10.	<i>Aukštojo mokslo ir profesinio rengimo filosofija ir didaktika / Philosophy and Didactics of the Higher Education and Vocational Education and Training (EDUD010)</i>	5
11.	<i>Lyderystės teorija, praktika ir plėtra švietime / Leadership Theory, Practice, and Development in Educational Setting (EDUD011)</i>	5
<p>Gilinamųjų / specializacijos C blokas Pasirenkamas vienas studijų dalykas iš siūlomo sąrašo. Galima pasirinkti tapačius studijų dalykus studijuoti susijusius su disertacijos tyrimo tema, specifine tyrimo problema ar metodologija, užsienio universitete. Derinama su vadovu. Suderintai individualiai programai būtinas Edukologijos mokslo krypties doktorantūros Studijų komiteto pritarimas.</p>		
12.	<i>Etnografinio tyrimo metodologija / Ethnographic Research Methodology (EDUD012)</i>	5
13.	<i>Grindžiamosios teorijos metodologija / Grounded Theory Research Methodology (EDUD013)</i>	5
14.	<i>Fenomenologinės hermeneutikos tyrimo metodologija / Phenomenological hermeneutic Research Methodology (EDUD014)</i>	5
15.	<i>Atvirieji švietimo ištekliai/ Open Educational Resources (EDUD015)</i>	5
16.	<i>Sportinio ugdymo technologijos / Sports Education Technologies (EDUD016)</i>	5
17.	<i>Igalinančioji sporto edukologija / Empowering Sports Education (EDUD017)</i>	5
18.	<i>Šiuolaikinės ankstyvojo ugdymo teorijos modeliai ir tyrimų kryptys / Contemporary theories, models and research in early childhood education (EDUD018)</i>	5
19.	<i>Suaugusiųjų mokymosi strategijos / Strategies of adult learning (EDUD019)</i>	5
20.	<i>Žmogaus teisių perspektyvos švietime / Human Rights Perspectives in Education (EDUD020)</i>	5
21.	<i>Skaitmeniškai kompetentinga visuomenė, organizacija, individas / Digitally competent society, organization, individual (EDUD021)</i>	5
22.	<i>Laisvai pasirenkamas gilinamasis dalykas / A freely chosen in-depth study subject (EDUD022)¹</i>	5
23.	<i>Mokymosi perspektyvos / Perspectives on Learning (EDUD027)</i>	5
<p>Mokslo komunikacijos D blokas Pasirenkamas vienas studijų dalykas iš siūlomo sąrašo.</p>		

• ¹ Klausomas universitete, kituose Lietuvos ar užsienio universitetuose arba specializuotose ekspertinėse institucijose.

Galima pasirinkti tapačius studijų dalykus studijuoti užsienio universitetuose, kuriuose vykdomos edukologijos mokslo krypties doktorantūros studijos. Doktorantai skatinami dalyvauti doktorantų vasaros stovyklose arba studijuoti dalinėse studijose užsienio universitete. Sprendimą dėl studijuotų doktorantūros lygmens studijų dalykų įskaitymo priima Edukologijos mokslo krypties doktorantūros studijų komitetas.		
24.	<i>Akademinis diskursas ir komunikacijos modeliai / Academic Discourse and Models of Communication (EDUD023)</i>	5
25.	<i>Mokslo straipsnio, ataskaitų ir pranešimo rengimo metodologija / Methodology for preparing a scientific article, presentation and reports (EDUD024)</i>	5
26.	<i>Specialusis mokslo komunikacijos dalykas/ Special subject of science communication (EDUD025)</i>	5
INDIVIDUALIOS STUDIJS, MOKSLINIŲ TYRIMŲ VEIKLA		
<p>1. Doktoranto disertacijos tyrimo projekto, grįsto originalia edukologijos mokslo idėja, rengimas ir įgyvendinimas vyksta atliekant šias veiklas: formuojant privalomuosius disertacijos tyrimo parametrus (mokslo problemą, tyrimo klausimus ar tyrimo hipotezes, tyrimo objektą ir tikslą), formuluojant disertacijos tyrimo temą, pasirenkant tyrimo tipą, sisteminant ir abstrahuojant išanalizuotus tikslinius mokslo šaltinius, atliekant tyrimą pasirinkta metodologija, taikant ją pagal numatytą empirinio tyrimo vykdymo planą, analizuojant ir interpretuojant empirinius (kokybinius ir / ar kokybinius) duomenis, pristatant rezultatus ir juos interpretuojant, formuojant išvadas bei rekomendacijas. Parengta disertacija pagal numatytą turinio ir struktūros aprašą pateikiama Edukologijos mokslo krypties doktorantūros studijų komisijai svarstyti.</p>		210
<p>2. Doktoranto dalyvavimas mokslininkų grupių vykdomuose mokslo projektuose atliekant tyrėjo vaidmenį ir vystant darbo su šaltiniais, duomenų rinkimo, analizės ir apibendrinimo, rezultatų pristatymo, interpretavimo ir apibendrinimo intelektines žinių / žinojimo intelektines ir veiklos / funkcines intelektines kompetencijas, plėtojant perkeliamašias akademines / tyrimines darbo komandoje, bendradarbiavimo, komunikavimo žodžiu ir raštu, lyderystės kompetencijas yra privalomas.</p>		
<p>3. Dalyvavimas nacionalinėse ir tarptautinėse mokslo konferencijose, forumuose ir / ar seminaruose, susijusiose su vykdomo disertacijos tyrimo tema ir mokslo problema, dalijantis su akademinė edukologijos ir kitų mokslo disciplinų bendruomenėmis įvykdyto disertacijos teorinio ir empirinio tyrimo rezultatais juos argumentuotai iškomunikuojant skaitomuose pranešimuose valstybine ir / ar užsienio kalba yra privalomas. Taip pat būtinas dalyvavimas švietimo praktikų ir ekspertų rengiamuose renginiuose-konferencijose, forumuose išsakant empiriniais rezultatais grįstą nuomonę, dalijantis atliekamų (teorinių ir empirinių) disertacijos tyrimų rezultatais ir jų pagrindu iškomunikuojant rekomendacijas praktikų</p>		

bendruomenėms. Šios veiklos tiesiogiai susijusios su doktorantų perkeliamųjų akademinės komunikacijos kompetencijų vystymu.

4. **Mokslo publikacijų rengimas ir publikavimas** recenzuojamuose mokslo žurnaluose, kurie įtraukti į *Clarivate Analytics Web of Science (CA WOS)* ir / ar SCOPUS priskiriami ne žemesnei nei Q3 kvartilei, ir yra leidžiami užsienio šalyse ir / ar Lietuvoje yra būtini. Publikacijų rengimas tiesiogiai susijęs su doktorantų perkeliamųjų akademinės komunikacijos kompetencijų vystymu. Tyrimų, įskaitant jų mokslinį ir praktinį indėlį, sklaida yra vykdoma tam tikroje mokslo srityje ir kryptyje, tyrimo temoje. Tai leidžia tyrėjams ir praktikams, turintiems panašių interesų, suvokti naujas žinias savo srityje o tai padeda plėtoti žinias ir jas taikyti.

5. Dalyvavimas **mokslinėje stažuotėje** (trečiaisiais–ketvirtaisiais studijų metais, apimtis 5 kreditai (ECTS)) užsienio universitetuose ne trumpiau nei 5 savaites, pasirinktame užsienio universitete, kuriame yra sukaupta ekspertizės patirtis doktoranto disertacijos tyrimo temoje, taip pat yra privalomas. Stažuotės tikslas – mokslinio komunikavimo, bendrų tyrimų praktikų mokymasis, dalyvavimas tyrėjų diskusijose tarptautinėse mokslininkų grupėse ir / ar tinkluose teorinių ir empirinių tyrimų atlikimo metodologiniais, duomenų analizės ir transformavimo rezultatais bei disertacijos teksto rengimo klausimais.

Karjeros galimybės

Baigę doktorantūros studijas, daktarai galės dirbti tyrėjais mokslininkų / tyrėjų komandose moksliniuose institute ar tyrimų kompanijose, švietimo politikos formuotojais / kūrėjais, švietimo projektų rengėjais, vykdytojais ir vadovais, dirbti mokslinį ir / ar pedagoginį darbą aukštojo mokslo ir / ar verslo, ar kitokios veiklos institucijose, užimti vadovaujančias pareigas švietimo ir / ar mokslo institucijose.

Baigiamasis vertinimas

Baigiamasis darbas – parengta ir viešai ginama daktaro disertacija.

Priėmimo sąlygos

Studijuoti edukologijos mokslo krypties doktorantūros studijose kandidatai priimami atviro konkurso būdu. Atvira konkurse gali dalyvauti asmenys, turintys magistro kvalifikacinį laipsnį arba jam prilygintą aukštąjį išsilavinimą. Detalizuotos priėmimo sąlygos pateiktos Edukologijos mokslo krypties doktorantūros studijų reglamente.

Doktorantūros studijų rezultatų vertinimo tvarka

1. Studijuoti du privalomieji dalykai (po 5 kreditus, iš viso 10 kreditų), pasirinkti iš Tyrimų metodologijos bloko (A bloko), ir gauti teigiami galutiniai kiekvieno dalyko studijų pasiekimų įvertinimai.
2. Studijuoti du dalykai (po 5 kreditus, iš viso 10 kreditų), pasirinkti iš Edukologijos mokslo disciplinos konceptualizavimo bloko (B bloko), ir gauti teigiami galutiniai kiekvieno dalyko studijų pasiekimų įvertinimai.
3. Studijuotas vienas dalykas (po 5 kreditus, iš viso 5 kreditai), pasirinktas iš Gilinamųjų / specializacijos dalykų bloko (C bloko), ir gautas teigiamas galutinis kiekvieno dalyko studijų pasiekimų įvertinimas.
4. Studijuotas vienas dalykas (po 5 kreditus, iš viso 5 kreditai) iš Mokslo komunikacijos dalykų bloko (D blokas).
5. Parengti ir publikuoti 2 straipsniai leidiniuose, kurie registruoti Lietuvos mokslų tarybos referuojamose duomenų bazėse, kai rengiama monografinio formato disertacija ir ne mažiau nei trys mokslo straipsniai, kai rengiama mokslo straipsniais grįsta disertacija.
6. Dalyvauta 2 tarptautinėse mokslinėse konferencijose užsienio šalyse ir 1 tarptautinėje mokslo konferencijoje Lietuvoje, jose skaityti parnešimai pristatant disertacijos tyrimo rezultatus.
7. Dalyvauta bent 1 mokslo ir / ar studijų stažuotėje užsienyje, kai bendroji stažuotės ar stažuočių trukmė yra ne trumpesnė nei trys mėnesiai.
8. Vestas bent 1 metodologinis seminaras disertacijos rengimo metodologijos ir tyrimų klausimais doktorantūros institucijoje akademinėi bendruomenei – mokslininkams ir doktorantams.
9. Atlikta privalomoji akademinė praktika doktorantūros institucijoje (remiantis VDU Prorektorės mokslui įsakymu *Dėl doktorantų akademinės praktikos atlikimo ir registracijos tvarkos aprašo tvirtinimo* (2016 spalio 20 d., įsakymas Nr. 389).
10. Daktaro disertacija, parengta ir pateikta edukologijos doktorantūros komisijai svarstyti pagal numatytą turinio ir struktūros aprašą.

ⁱ visi dalykai 30 ECTS apimtimi privalo būti išklaustyti ne per ilgesnį periodą nei 2.5 metų t.y. V semestrai.